

Det må jo i øvrigt også undre hr. Keld Albrechtsen med hans syn på WTO og ulandene, at så mange ulande har meldt sig som medlemmer. Der er jo ingen, der tvinger ulandene til at påtage sig liberaliseringsforpligtelser og de forpligtelser, man påtager sig som medlem af WTO. Det er frivilligt. Men det er ikke sikkert, man kan blive accepteret, det kræver jo altså visse ting af én, men de melder sig, de ønsker medlemskab. Det gør jo i øvrigt også de nye demokratier i Central- og Østeuropa, som jo også alle sammen på et tidspunkt bliver medlemmer af WTO.

Det er klart, at der er ét stort, stort dilemma også for os i denne sag i diskussionen om udviklingslandene. Dilemmaet er jo, at nogle af de ting, vi synes bør indgå i dagsordenen for WTO, nemlig forholdet mellem handel og arbejdstagerrettigheder, de fundamentale rettigheder, forholdet mellem handel og miljø, er sager, som specielt udviklingslandene ser med stor mistro på. Det er udviklingslandene, der vil være mest imod, at vi inddrager arbejdstagerrettigheder og miljøhensyn i Seattle, og være mest imod, at det indgår i de endelige resultater.

De frygter, at regler på disse områder kan misbruges, kan føre til ny protektionisme, og derfor er de yderst skeptiske over for det punkt. Der er det jo vigtigt, at vi evner at forklare dem, at hensigten med at inddrage disse spørgsmål ikke er at skabe ny protektionisme, men at skabe et handelssystem, som er fair og et handelssystem, som er fremadrettet.

Et vigtigt emne i debatten i dag har jo været spørgsmål om den forrige runde, Uruguayrunden, og hermed løfter givet til nettoimporterende ulande. Hvorfor gav man løfter til de nettoimporterende ulande i forbindelse med den forrige runde, der blev afsluttet i Marrakech? Det gjorde man jo, fordi man kunne forvente, havde en formodning om, at når man nedsatte subsidieniveauet på landbrugsvarer, så ville priserne på fødevarer stige globalt. Det ville være til fordel for nogle ulande. Der findes jo en række ulande, som er nettofødevarereksporterende, og som klart har glæde af det her. Ulande er i den her sammenhæng slet ikke ens. Men der er selvfølgelig nettofødevarereksporterende ulande, som kunne blive ramt af dette. Der kan liberaliseringen skabe vanskeligheder i en overgangsperiode.

Der blev truffet den beslutning, at man skulle afhjælpe sådan nogle problemer, bl.a. gennem

fødevarereksport. Det er en beslutning, vi fra dansk side fortsat tillægger betydning, og vi må jo sige, at ud over den betydning, som denne beslutning har, så fører Danmark jo altså an i i det hele taget at yde udviklingsbistand til også nettofødevarereksporterende udviklingslande.

Vi mener, at der skal følges op på dette her i den kommende runde. Det fremgår jo sådan set også helt klart af selve teksten fra EU, hvor jeg gerne vil citere, det er under punkt 10: »Rådet bekræfter, at EU stiller sig åben med hensyn til, at der i den nye runde tages spørgsmål op, der vedrører funktion og gennemførelse af aftalerne fra Uruguayrunden, hvis udviklingslandene ønsker det«. Så der er her udtrykkeligt tilkendegivet en åbenhed fra EU's side. Det hilser jeg velkommen. Jeg tror, vi får brug for det, for problemet for en række udviklingslande i dag er, at de har svært ved at gennemføre de beslutninger, der blev truffet i Uruguay.

Hr. Keld Albrechtsen har et yndlingsudtryk, som jeg er nødt til at anholde: »EU har besluttet«. Og det er jo rigtigt nok. Men hvem er EU? Det er altså også Danmark. Og jeg vedkender mig et klart medansvar for den beslutning, der er truffet her, som Danmark har haft betydelig indflydelse på. Jeg vil også godt sige, at vi har haft betydelig indflydelse på det, også fordi vi har været velforberedte. Også fordi der har været en mere levende debat om WTO-spørgsmål i Danmark end vel i noget andet WTO-medlemsland. Det førte jo også til, at vi nedsatte disse mange arbejdsgrupper med inddragelse af brede kredse, NGO'er og andre, for at gennemdiskutere, hvad der skulle være forhandlingslinjen fra dansk side. Det har haft betydning. Vi var hurtigt ude, og vi var velforberedte. Vi kan se det på det endelige resultat.

Med hensyn til TRIPS har det været kritiseret, eller man har påvist, at dette skulle være et særligt problem for udviklingslandene, og det er jo uden videre rigtigt. Udviklingslandene er skeptiske over for disse TRIPS. De frygter, at de kan give anledning til, at de berøves mulighederne for at sætte produktion i gang – under truslen om, at det er en kopiproduktion.

Så der er et problem her. Med hvad er situationen? For de mindst udviklede lande er TRIPS-aftalen slet ikke trådt i kraft. Den træder i kraft i 2006. For andre udviklingslande træder TRIPS-aftalerne i kraft 1. januar 2000. Jeg er åben over for – jeg tror, det kan blive nødvendigt – at vi også i en ny sammenhæng giver overgangsordninger på TRIPS-området. Det